

Číslo konania: S-PUSR-016630/2024

Číslo rozhodnutia: Z-PUSR-091227/2024

Miesto, dátum: Žilina, 13.11.2024

Vybavuje, kontakt: Oporosková Stanislava, stanislava.oporoskova@pamiatky.gov.sk

VEREJNÁ VYHLÁŠKA

ROZHODNUTIE

Krajský pamiatkový úrad Žilina ako miestne a vecne príslušný správny orgán na úseku ochrany pamiatkového fondu podľa ustanovenia § 9 ods. 5 a § 11 ods. 1 zákona č.49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) a podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov v súvislosti so stavbou "**Martin - Východný mestský okruh II. etapa, km 0,000 - 2,723**", **líniová stavba v k. ú. Martin**, stavebník Mesto Martin, Nám. S. H. Vajanského 1/1, 036 49 Martin, **rozhodol** podľa § 35 ods. 7 pamiatkového zákona v spojitosti s § 36 ods. 3 pamiatkového zákona, **že je nevyhnutné vykonať predstihový a záchranný pamiatkový archeologický výskum** ako opatrenie podľa § 35 ods. 4a a 4b pamiatkového zákona **za účelom záchrany archeologických nálezov a nálezísk predpokladaných v zemi na mieste uvedenej stavby.**

Krajský pamiatkový úrad Žilina v zmysle § 39 ods. 1 pamiatkového zákona a Vyhlášky Ministerstva kultúry SR č. 253/2010 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov určuje investorovi a stavebníkovi – stavebník Mesto Martin, Nám. S. H. Vajanského 1/1, 036 49 Martin, IČO: 00316792 zabezpečiť na vlastné náklady vykonanie pamiatkového archeologického výskumu, ku ktorému určuje nasledujúce podmienky jeho vykonania:

- a) Druh výskumu: archeologický predstihový a záchranný.
- b) Miesto a rozsah výskumu: výskum bude prebiehať v rozsahu stavby "**Martin - Východný mestský okruh II. etapa, km 0,000 - 2,723**", **líniová stavba v k. ú. Martin.**
- c) Spôsob vykonávania pamiatkového výskumu:
 - I. etapa – v predstihu, pred začatím stavebných prác, po vytýčení plochy pre budúcu trasu východného mestského okruhu a ostatných stavebných objektov na nezastavaných častiach, vo vhodnom vegetačnom období formou povrchovej prospekcie a celoplošného prieskumu detektorom kovov preukázateľným spôsobom (GPS sledovanie trás pohybu osôb vykonávajúcich prieskum detektorom kovov). Všetky archeologické nálezy v zmysle definície pamiatkového zákona budú následne presne geodeticky zamerané s podrobným opisom ich nálezových súvislostí.
 - II. etapa – v predstihu, pred začatím stavebných prác formou vhodnej metódy geofyzikálneho prieskumu v celom rozsahu na nezastavaných častiach všetkých stavebných objektov. Výsledky geofyzikálneho prieskumu budú podkladom pre definovanie ďalšieho spôsobu realizácie archeologického výskumu – v miestach vyhodnotených ako archeologické objekty, resp. predpokladané archeologické situácie bude následne realizovaný plošný výskum v rozsahu ich zachytenia, v odôvodnených prípadoch formou archeologických sond. Presné definovanie rozsahu archeologického výskumu bude stanovené na archeologickej komisii za účasti zástupcu Krajského pamiatkového úradu Žilina po predložení vyhodnotenia geofyzikálneho prieskumu na plošných plánoch.
 - III. etapa – po odstránení ornice formou druhej fázy celoplošného prieskumu detektorom kovov preukázateľným spôsobom (GPS sledovanie trás pohybu osôb vykonávajúcich prieskum detektorom

kovov). Všetky archeologické nálezy v zmysle definície pamiatkového zákona budú následne presne geodeticky zamerané s podrobným opisom ich nálezových súvislostí.

- IV. etapa – v prípade negatívneho výsledku geofyzikálneho prieskumu bude výskum prebiehať na nezastavaných polohách formou sledovania výkopových prác na jednotlivých stavebných objektoch. V prípade zachytenia archeologických nálezov/objektov/vrstiev budú miesta nálezov podrobne zdokumentované v rozsahu zachytených situácií vrátane geodetického zamerania.

d) Nakladanie s nálezmi:

- archeologické nálezy sú vlastníctvom Slovenskej republiky podľa § 40 ods. 6 pamiatkového zákona,
- archeologické nálezy je osoba podľa § 36 ods. 4 pamiatkového zákona povinná držať a chrániť až do ich odovzdania, prevodu vlastníckeho práva alebo prevodu správy podľa § 40 ods. 9 pamiatkového zákona.

e) Pri zabezpečení archeologického výskumu je stavebník povinný

- **Zabezpečiť vykonanie archeologického výskumu právnickou osobou oprávnenou vykonávať archeologické výskumy** podľa § 36 ods. 4 pamiatkového zákona.
- **Zabezpečiť**, aby osoba vykonávajúca archeologický výskum **oznámila** Krajskému pamiatkovému úradu Žilina **začatie tohto výskumu najmenej 5 dní vopred a ukončenie terénnej časti tohto výskumu bezodkladne.**
- **Zvolať vstupnú a záverečnú komisiu za účasti zástupcov Krajského pamiatkového úradu Žilina.**
- Zabezpečiť v harmonograme stavby (jej prípravy a realizácie) vhodné časové a organizačné podmienky na realizáciu archeologického výskumu.
- **Doručiť kópiu tohto rozhodnutia po nadobudnutí právoplatnosti oprávnenej osobe**, ktorá bude vykonávať archeologický výskum.
- **Zabezpečiť**, aby právnická osoba vykonávajúca archeologický výskum **spracovala výskumnú dokumentáciu z tohto výskumu** v zmysle § 10 vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 231/2014 Z. z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon.
- **Zabezpečiť**, aby právnická osoba vykonávajúca archeologický výskum **predložila podľa § 39 ods. 10 výskumnú dokumentáciu z tohto výskumu** Pamiatkovému úradu Slovenskej republiky v Bratislave, ktorý k nemu vydá osobitné stanovisko.
- **Zabezpečiť** podľa § 39 od. 11 bezodplatné **odovzdanie výskumnej dokumentácie z archeologického výskumu** spolu so stanoviskom Pamiatkového úradu Slovenskej republiky **Krajskému pamiatkovému úradu Žilina a Archeologickému ústavu SAV v Nitre v lehote do 90 dní od ukončenia terénnej časti archeologického výskumu.**
- **Zabezpečiť preukázateľným spôsobom oboznámenie s podmienkami rozhodnutia všetky subjekty zúčastňujúce sa na realizácii stavby.**

ODÔVODNENIE

Krajský pamiatkový úrad Žilina na základe žiadosti investora k predmetnej stavbe začal ex offio dňa 27. 9. 2024 správne konanie formou verejnej vyhlášky o nevyhnutnosti vykonať pamiatkový archeologický výskum a o určení podmienok vykonávania pamiatkového výskumu v súlade s ustanovením § 18 správneho poriadku. Krajský pamiatkový úrad Žilina formou verejnej vyhlášky upovedomil účastníkov konania a zároveň stanovil lehotu, v ktorej si účastníci konania mohli uplatniť svoje pripomienky a návrhy. Verejná vyhláška bola vyvesená na úradnej tabuli Krajského pamiatkového úradu Žilina na webovej stránke Pamiatkového úradu SR: <http://www.pamiatky.sk/sk/page/kpu-zilina--uradna-tabula> a na úradnej tabuli Mesta Martin. Potvrdenie o vyvesení a zvesení verejnej vyhlášky z mesta bolo na Krajský pamiatkový úrad Žilina doručené dňa 13. 11. 2024. Účastníci konania neuplatnili žiadne návrhy či pripomienky voči začatému konaniu.

Podľa § 35 ods. 4a pamiatkového zákona predstihový výskum sa vykonáva pred začiatkom obnovy, stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti s cieľom zistiť a preskúmať pamiatkové hodnoty, výskyt vecí pamiatkovej hodnoty alebo archeologických nálezov.

Podľa § 35 ods. 4b pamiatkového zákona záchranný výskum sa vykonáva pri stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti, pri zosuvoch pôdy, eróznej činnosti a v dôsledku inej prírodnej činnosti s cieľom zachrániť nájdené veci pamiatkovej hodnoty.

Podľa § 35 ods.7 pamiatkového zákona o nevyhnutnosti vykonať pamiatkový výskum rozhoduje krajský pamiatkový úrad na podnet stavebného úradu, pamiatkového úradu, z vlastného podnetu, na základe žiadosti vlastníka alebo správcu. Krajský pamiatkový úrad bezodkladne zašle rozhodnutie o vykonaní pamiatkového výskumu stavebnému úradu.

Podľa § 36 ods. 2 pamiatkového zákona pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku podľa § 41 ods. 1 je vlastníkom, správcu alebo stavebníkom povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad. Žiadosť obsahuje majetkovo-právne údaje a špecifikáciu zamýšľaného zásahu do terénu.

Podľa § 36 ods. 3 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom podľa § 41 ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov. Krajský pamiatkový úrad zašle rozhodnutie o povinnosti vykonať archeologický výskum aj príslušnému stavebnému úradu.

Podľa § 36 ods. 4 pamiatkového zákona archeologický výskum je oprávnený vykonávať pamiatkový úrad alebo ním zriadená právnická osoba prostredníctvom fyzickej osoby, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu s pamiatkovým úradom alebo ním zriadenou právnickou osobou, spĺňa kvalifikačné predpoklady podľa § 35a ods. 3 písm. a) a c) a má poverenie od pamiatkového úradu alebo od ním zriadenej právnickej osoby na vykonávanie archeologického výskumu a archeologický ústav prostredníctvom osôb s odbornou spôsobilosťou; iná právnická osoba môže archeologický výskum vykonávať iba na základe oprávnenia vydaného ministerstvom.

Podľa § 38 ods. 1 pamiatkového zákona *náklady na pamiatkový výskum uhrádza vlastník kultúrnej pamiatky, vlastník nehnuteľnosti v pamiatkovom území alebo stavebník.*

Podľa § 39 ods. 1 pamiatkového zákona druh, rozsah, spôsob vykonávania pamiatkového výskumu a nakladanie s nálezmi určí vo svojom rozhodnutí krajský pamiatkový úrad.

Podľa § 39 ods. 11 pamiatkového zákona vlastníkom, stavebníkom alebo ten, kto pamiatkový výskum vykonal na vedecké účely alebo dokumentačné účely, je povinný krajskému pamiatkovému úradu odovzdať bezodplatne jedno vyhotovenie výskumnej dokumentácie spolu so stanoviskom pamiatkového úradu; o lehote na jej odovzdanie rozhodne krajský pamiatkový úrad. Ak ide o archeologický výskum, vlastníkom alebo ten, kto archeologický výskum vykonal na vedecké účely alebo dokumentačné účely, je povinný odovzdať bezodplatne jedno vyhotovenie výskumnej dokumentácie aj archeologickému ústavu na vedenie evidencie podľa § 41 ods. 1.

Podľa § 40 ods. 6 pamiatkového zákona *archeologický nález je vlastníctvom Slovenskej republiky. Správcom archeologického nálezu je od nájdenia archeologického nálezu archeologický ústav alebo múzeum zriadené ústredným orgánom štátnej správy, ak sa archeologický nález našiel nimi vykonávaným archeologickým výskumom. V ostatných prípadoch je správcom archeologického nálezu pamiatkový úrad, a to od prijatia výskumnej dokumentácie podľa § 39 ods. 10, od prijatia oznámenia o náhodnom archeologickom nálezí podľa odseku 2 Krajským pamiatkovým úradom, alebo od prevzatia nezákonne nadobudnutého archeologického nálezu zaisteného orgánom činným v trestnom konaní, súdom alebo správnym orgánom.*

Plánovaná trasa východného mestského okruhu – II. etapy, predstavuje rozsiahly záber územia v nezastavanom priestore medzi historicky doloženým osídlením od praveku po novovek. Riešeným územím prechádzali v minulosti historické komunikácie známe z prvého i druhého vojenského mapovania z 18. a 19. storočia. Zberové nálezy z obdobia osídlenia púchovskou kultúrou pochádzajú z polí v polohe Pod Kopanicou. Južné napojenie na obchvatu sa nachádza v priestore odkiaľ pochádza vzácny nález zlatého

dukátu Mateja Korvína. Realizáciou stavby by mohlo bez archeologického výskumu dôjsť k narušeniu až zničeniu archeologických situácií a nálezov súvisiacich s doloženým pravekým a historickým osídlením. Vzhľadom na vyššie uvedené Krajský pamiatkový úrad Žilina rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Toto rozhodnutie nenahrádza vyjadrenia iných orgánov štátnej správy a územnej samosprávy.

V súlade s § 44a pamiatkového zákona rozhodnutie podľa § 39 ods. 1 pamiatkového zákona odo dňa nadobudnutia právoplatnosti stráca platnosť po troch rokoch, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahujú.

Zoznam právnických osôb oprávnených Ministerstvom kultúry SR na vykonávanie archeologického výskumu je k dispozícii na príslušných krajských pamiatkových úradoch, Pamiatkovom úrade Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave a na internetových stránkach Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a Pamiatkového úradu Slovenskej republiky.

Toto rozhodnutie má povahu verejnej vyhlášky podľa § 26 správneho poriadku a musí byť vyvesené po dobu **15 dní na úradnej tabuli a mesta Martin a na úradnej tabuli Krajského pamiatkového úradu Žilina a na webovej stránke Pamiatkového úradu SR a centrálnej úradnej elektronickej tabuli**. Posledný deň vyvesenia oznámenia je dňom jeho doručenia pre neznámych účastníkov konania. **Po uplynutí lehoty určenej na vyvesenie, žiadame túto vyhlášku zaslať späť na Krajský pamiatkový úrad Žilina s vyznačením uvedených údajov.**

POUČENIE

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, t.j. na Krajský pamiatkový úrad Žilina. Právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy sú preskúmateľné súdom, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou vyčerpal všetky riadne opravné prostriedky.

doc. Ing. Miloš Dudáš, CSc.
riaditeľ

Doručuje sa

Mesto Martin, Nám. S. H. Vajanského 1/1, 036 49 Martin

Mesto Martin, Nám. S. H. Vajanského 1/1, 03649 Martin
- úradná tabuľa - zverejnenie po dobu 15 dní:

Vyvesené dňa:

Zvesené dňa:

Pečiatka a podpis

Krajský pamiatkový úrad Žilina, Mariánske námestie 19, 010 01 Žilina
- úradná tabuľa - zverejnenie po dobu 15 dní:

Vyvesené dňa:

Zvesené dňa:
Pečiatka a podpis

Elektronická úradná tabuľa Pamiatkového úradu Slovenskej republiky

(web: <http://www.pamiatky.sk/sk/page/uradna-tabula>)

Vyvesené dňa:.....

Centrálna úradná elektronická tabuľa

(web: <https://cuet.slovensko.sk/>)

Vyvesené dňa: